

Vergaderjaar 2015–2016

27 830

Materieelprojecten

Nr. 176

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 juni 2016

Inleiding

Met deze A-brief informeer ik u over de behoeftestelling «vervanging Mk 46 *Lightweight Torpedo*». Het gaat om het vervangen van de sterk verouderde Mk 46 torpedo's aan boord van fregatten en NH90 maritieme gevechtshelikopters. Met de vervanging zal het Commando Zeestrijdkrachten (CZSK) weer beschikken over een effectief anti-onderzeebootwapen voor zowel zelfverdediging als bestrijding. Vervanging van de Mk 46 is noodzakelijk om de inzetbaarheid van CZSK in het hoge geweldsspectrum te kunnen blijven garanderen.

Behoefte

Zeetransportroutes, zeestraten, maritieme knooppunten en bovenwater-eenheden zijn wereldwijd kwetsbaar voor het gebruik van het onderzeebootwapen door potentiële tegenstanders. Beperking of ontwrichting van het internationale scheepvaartverkeer, ook op grote afstand van Nederland, kan onze veiligheid en welvaart onmiddellijk treffen. Onderzeeboten zijn geschikt om schepen toegang tot een zeegebied te ontzeggen (*area denial operations*).

Onderzeebootbestrijding is één van de maritieme gevechtsoperaties op zee. Deze operatie kan worden uitgevoerd in alle operatiegebieden van CZSK. Onderzeebootbestrijding heeft tot doel de tegenstander het effectief gebruik van zijn onderzeeboten en *Unmanned Underwater Vehicles* (UUV) te ontzeggen. Verder is onderzeebootbestrijding een *priority shortfall* van de Navo.

Het enige wapen van fregatten en NH90 maritieme gevechtshelikopters tegen onderzeeboten is de *Lightweight Torpedo* (LWT). Het wapen kan offensief worden gebruikt, maar vormt ook de kern van de zelfverdediging van fregatten tegen onderzeeboten. De LWT die Nederland gebruikt, is de Mk 46. Het wapen is 43 jaar oud en operationeel verouderd. Bovendien

staat de onderhoudbaarheid onder druk. Reservedelen worden niet meer geproduceerd en defecte onderdelen worden momenteel vervangen door tweedehands onderdelen van uitgefaseerde Amerikaanse torpedo's. Bovendien zal na 2018 zal de beschikbaarheid hiervan in toenemende mate onzeker worden, omdat de Mk 46 dan vanuit de VS niet langer logistiek wordt ondersteund. Teneinde de inzetbaarheid van CZSK te kunnen blijven garanderen, dienen fregatten en de NH90 te beschikken over een effectieve LWT in voldoende aantallen.

Deze behoefte is in samenhang beschouwd met de gehele behoefte aan munitie van de krijgsmacht. Hierbij wordt munitie gelijkmatig aangevuld tot de minimale voorraad die nodig is voor de Nederlandse inzetambitie. Deze behoefte betreft de aankoop van ten minste 106 torpedo's, zodat Nederland de komende jaren in staat is aan internationale afspraken te voldoen. In de toekomst zal dit aantal worden aangevuld tot het aantal dat nodig is voor de volledige inzetambitie, zoals genormeerd in het Beleidskader Inzetvoorraden (BKI) Munitie.

Samenwerking

Het vervangende product zal een *Military Off-The-Shelf* (MOTS) product zijn. Binnen de samenwerking met België wordt gestreefd naar overeenkomstige configuraties aan boord van de M-fregatten. België beschikt eveneens over de Mk 46 LWT en zal Nederland waarschijnlijk volgen in dit vervangingstraject. De mogelijkheden voor internationale samenwerking en de mogelijkheden voor de inschakeling van de industrie bij dit project zullen deel uitmaken van de onderzoeksfase.

Relatie met andere projecten

Schepen en helikopters moeten worden gemodificeerd voor het gebruik van de nieuwe torpedo. Bij de schepen kunnen de relatief kleine modificaties in eigen beheer worden uitgevoerd, zoveel mogelijk in geplande onderhoudsperiodes. De benodigde aanpassingen aan de NH90 zullen niet in eigen beheer kunnen worden uitgevoerd. Deze aanpassingen zullen tijdens het reguliere onderhoud worden uitgevoerd. De noodzakelijke aanpassingen aan schepen en helikopters worden vanuit het project «vervanging Mk 46 *Lightweight Torpedo*» gefinancierd.

Kenmerken

De vervangende torpedo moet effectief zijn tegen de huidige generatie conventionele en nucleaire onderzeeboten en de onderzeeboten die in de nabije toekomst zullen worden ontwikkeld. Daarnaast zijn *Unmanned Underwater Vehicles* (UUV's) sterk in opkomst in het onderwaterdomein. De torpedo zal daarom effectief moeten zijn tegen grote en middelgrote UUV's. Hiervoor zal de torpedo moeten beschikken over hoogwaardige sonar en signaalverwerking, voldoende snelheid en een effectieve explosieve lading. Het wapen moet inzetbaar zijn vanaf fregatten en helikopters.

Financiële aspecten

Met dit project is een investering tussen de € 100 miljoen en € 250 miljoen gemoeid (prijspeil 2016). Deze investering komt in de periode 2020 tot en met 2026 ten laste van het investeringsbudget van Defensie. In de onderzoeksfase zullen de *Life Cycle Costs* (LCC) nadrukkelijk worden meegewogen.

Vooruitblik

De Defensie Materieel Organisatie (DMO) zal in de onderzoeksfase alternatieven onderwerpen aan een Kosten Baten Analyse (KBA). Indien de keuze valt op een torpedo waarvoor de modificatie van de NH90 nog niet op de markt verkrijgbaar is, zal de aanpassing moeten worden ontwikkeld. Dit kan veel tijd vergen, doordat Nederland daarbij afhankelijk is van een *single source provider*. Het risico dat het gehele project zal uitlopen wordt desalniettemin als laag beschouwd, omdat voor de projectrealisatie een ruime periode is gepland in verband met de gefaseerde aanschaf van de torpedo's.

Planning en mandatering

De realisatie van dit project zal de periode van 2020 tot en met 2026 beslaan. Weliswaar is het projectvolume groter dan € 100 miljoen, maar gelet op de aard van het project (aanschaf van kapitale munitie *Military Off-The-Shelf*) ben ik conform het geëvalueerde Defensie Materieel Proces (Kamerstuk 27 830, nr. 166) voornemens de DMO te mandateren het uit te voeren. De Kamer zal via het Materieelprojectenoverzicht over de voortgang van dit project worden geïnformeerd.

De Minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert